

น้ำคั่งในกรวยไตทารกในครรภ์ (Fetal Hydronephrosis)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ภาวะน้ำคั่งในกรวยไตคืออะไร?

ภาวะน้ำคั่งในกรวยไต คือการขยายตัวของกรวยไต (renal pelvis) โดยอาจมีหรือไม่มีกรวยไต (renal calyces) ร่วมด้วย ภาวะนี้พบได้ในทารกในครรภ์ร้อยละ 0.6-5.4 และพบในทารกเพศชายบ่อยกว่า

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

ระบบทางเดินปัสสาวะของร่างกายประกอบด้วยไตสองข้าง ท่อไตสองท่อ กระเพาะปัสสาวะ และท่อปัสสาวะ โดยปกติ ปัสสาวะจะไหลจากไตไปยังกระเพาะปัสสาวะผ่านทางท่อไต ภาวะน้ำคั่งในไตเกิดจากการสะสมของปัสสาวะในกรวยไต (แอ่งรวมน้ำปัสสาวะในไต) เมื่อมีการอุดตันในระบบทางเดินปัสสาวะซึ่งมักเป็นที่ท่อไต การอุดตันนี้ทำให้ไตบวมเนื่องจากปัสสาวะคั่ง ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำคั่งในกรวยไตขึ้นอยู่กับขนาดของการขยายตัวและความรุนแรงของการอุดตัน หากไม่ได้รับการรักษา ภาวะนี้อาจทำให้ไตสูญเสียความสามารถในการผลิตปัสสาวะได้ ภาวะน้ำคั่งในกรวยไตสามารถวินิจฉัยได้จากการตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

ภาวะน้ำคั่งในกรวยไต ถือเป็นสิ่งบ่งชี้สำหรับกลุ่มอาการดาวน์ (Down syndrome) ดังนั้น หญิงตั้งครรภ์ที่พบว่าทารกมีภาวะน้ำคั่งในกรวยไตควรได้รับการประเมินความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ทารกกลุ่มอาการดาวน์เพิ่มเติม โดยหากผลการตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์เป็นปกติ และผลการตรวจคัดกรองเป็นลบ เช่น การตรวจอัลตราซาวด์ร่วมกับการตรวจฮอร์โมนในไตรมาสแรก การตรวจฮอร์โมนในไตรมาสสอง หรือผลการตรวจคัดกรองดีเอ็นเอของลูกในเลือดแม่ ภาวะน้ำคั่งในกรวยไตที่พบเพียงอย่างเดียว มักไม่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นต่อกลุ่มอาการดาวน์

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

เมื่อพบภาวะน้ำคั่งในกรวยไตระดับเล็กน้อย (กลุ่มเอหนึ่งที่มีขนาดกรวยไต 4-7 มม. ในไตรมาสสอง) ควรทำการตรวจอัลตราซาวด์เพิ่มเติมหลังอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงของไต โดยกระเพาะปัสสาวะ และน้ำคร่ำ (ซึ่งน้ำคร่ำเกือบทั้งหมดเป็นปัสสาวะของทารก) ควรอยู่ในเกณฑ์ปกติ ไม่ควรเห็นท่อไต และไตควรมีลักษณะปกติ หากเป็นภาวะน้ำคั่งในกรวยไตระดับรุนแรง (กลุ่มเอสองถึงสามที่มีขนาดกรวยไต ≥ 7 มม. ในไตรมาสสอง) ควรตรวจอัลตราซาวด์ติดตามเป็นระยะทุก 4-6 สัปดาห์

มีผลต่อทารกหลังคลอดอย่างไร?

หลังทารกคลอด แพทย์อาจแนะนำให้ตรวจว่าภาวะนี้ยังคงมีอยู่หรือไม่ หากพบว่าเป็นปัญหาอยู่ กุมารแพทย์จะทำการตรวจเพิ่มเติมเพื่อวางแผนการรักษาให้เหมาะสม โดยทารกหลังคลอดอาจได้รับการตรวจเหล่านี้:

- อัลตราซาวด์: เพื่อตรวจไตและกระเพาะปัสสาวะของทารก และประเมินว่าการคั่งของน้ำในกรวยไตลดลงหรือไม่
- เอกซเรย์: เพื่อตรวจการทำงานของกระเพาะปัสสาวะว่าทำงานดีหรือไม่

น้ำคั่งในกรวยไตทารกในครรภ์ (Fetal Hydronephrosis)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

ภาวะน้ำคั่งในกรวยไตที่พบเพียงอย่างเดียว ไม่เพิ่มความเสี่ยงในการเกิดซ้ำ

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม:

- เป็นภาวะน้ำคั่งในกรวยไตระดับรุนแรงหรือไม่?
- มีความผิดปกติของอวัยวะอื่นร่วมด้วยหรือไม่?
- มีวิธีการตรวจที่ให้การวินิจฉัยแน่นอนหรือไม่?
- ควรตรวจติดตามการตั้งครรภ์นี้อย่างไร?
- มีการรักษาที่สามารถทำได้ในระหว่างการตั้งครรภ์หรือไม่?
- ควรคลอดที่ไหนและเมื่อไหร่?
- ทารกหลังคลอดจะได้รับการดูแลอย่างไร?
- สามารถพบผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุศาสตร์ได้หรือไม่?
- สามารถพบผู้เชี่ยวชาญด้านไตได้หรือไม่?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่ดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจการดำเนินการใด ๆ ตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: พฤศจิกายน 2023